

TİCARİ ETLİK VE YUMURTACI KANATLI İŞLETMELERİNİN BİYOGÜVENLİK TALİMATI

1. AMAÇ

1.1. Ülkemizde faaliyet gösteren ticari yumurtacı ve etlik işletmelere kanatlı hayvan hastalıklarına yol açan biyolojik etkenler ile halk sağlığını etkileyen zoonotik etkenlerin giriş ve çıkışı ile biyogüvenlik denetiminden geçmeyen işletmelere hayvan sevkini engellemektir.

2. KAPSAM

2.1. Bu talimat, organik yumurta ve et üretimi yapan kanatlı işletmeler dahil olmak üzere, gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından yeni kurulan veya kurulmuş olan tavuk, hindi, ördek, kaz, devekuşu, bıldırcın ve benzeri çiftlik veya işletme ortamında yetiştiriciliği yapılan ticari etlik ve yumurtacı kanatlı işletmeler ile sahip olması gereken teknik, hijyenik, sağlık şartları ve bu talimat hükümlerine uyulmaması durumunda uygulanacak işlemleri kapsar.

2.2. Bu talimat, 250 adet ve üzeri tavuk, 100 adet ve üzeri hindi, ördek, kaz, bıldırcın, 10 adet ve üzeri devekuşu ve benzeri çiftlik veya işletme ortamında yetiştiriciliği yapılan kanatlı işletmeleri kapsar.

2.3. İşletme kapasiteleri Çiftlik Hayvanlarının Refahına İlişkin Genel Hükümler Hakkında Yönetmelik, Yumurtacı Tavukların Korunması ile İlgili Asgari Standartlara İlişkin Yönetmelik ve Etçi Tavukların Korunması ile İlgili Asgari Standartlara İlişkin Yönetmeliklere göre belirlenecektir.

2.4. Yeni açılacak işletmelere TURKVET işletme numarası verilmeden önce talimat kapsamında denetlenecek olup, uygun olanların faaliyete geçmesine izin verilecektir.

3. DAYANAK

3.1. 11/6/2010 tarih ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 10/7/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

4. TANIMLAR

4.1. **Açık sistem kanatlı işletmeleri;** Ticari kanatlı hayvanların yetiştirme dönemleri süresince açık alana erişim imkânı bulunan kanatlı işletmelerini,

4.2. **Biyogüvenlik alanı;** Kanatlı hayvanların sağlığını tehdit eden bakteri, virüs, mantar, protozoa, parazit ve benzeri etkenlerin sebep olduğu enfeksiyöz hastalıkların işletmeye girişinin ve görülmesi muhtemel enfeksiyonların diğer işletmelere yayılımının engellenmesi için alınan önlemlerin uygulandığı, işletmenin sınırları ile çevrili olan alanı,

4.3. **Çıkma tavuk;** 60 haftalık ve üzeri yaşta ekonomik ömrünü tamamlamış yumurtacı kanatlı hayvanları,

4.4. **Genel Müdürlük;** Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

4.5. **Kapalı sistem kanatlı işletmeleri;** Ticari kanatlı hayvanların yetiştirme dönemleri süresince açık alana erişim imkânı bulunmayan kanatlı işletmelerini,

4.6. **Kümes;** Tavuk sürülerinin yetiştirildiği işletme içerisinde yer alan barınağı,

4.7. **Resmi veteriner hekim;** Bakanlık adına görev yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,

- 4.8.Sorumlu/Sözleşmeli Veteriner Hekim:** Bu talimatta belirtilen hükümleri yerine getirmek ile sorumlu olan 6343 sayılı Kanuna göre mesleğini serbest olarak icra eden veya işletme adına görev yapan veteriner hekimi,
- 4.9.Ticari Etlik Kanatlı İşletmesi:** Kanatlı eti için üretim yapan 250 adet ve üzeri tavuk, 100 adet ve üzeri hindi, ördek, kaz, bıldırcın, 10 adet ve üzeri devekuşu ve benzeri kanatlı hayvanların bulunduğu işletmeyi,
- 4.10.Ticari Yumurtacı Kanatlı İşletmesi:** Sofralık yumurta için yetiştiricilik yapan ve kapasitesi 250 adet ve üzeri tavuk, 100 adet ve üzeri hindi, ördek, kaz, bıldırcın, 10 adet ve üzeri devekuşu ve benzeri kanatlı hayvanların bulunduğu işletmeyi,

5. İL VE İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ SORUMLULUKLARI

- 5.1.İl Müdürlükleri** denetlenen işletme sayılarını EK-1’de yer alan Kanatlı İşletmeleri Faaliyet Raporu ile her yıl Temmuz (ilk 6 aylık faaliyet) ve Ocak (bir sene içindeki faaliyetler olmak üzere) ayının 20’sine kadar faaliyetlerini Genel Müdürlüğe bildirecektir. Söz konusu raporun veritabanına eklenmesi durumunda İl Müdürlükleri belirtilen tarihlere kadar bu raporları sisteme girecek olup ayrıca Genel Müdürlüğe bildirimde bulunmayacaklardır.
- 5.2.İşletme Denetim Ekiplerinin** oluşturulması, denetim programlarının planlanması ve takibi konusunda yapılacak işlemler hayvan sağlığından sorumlu Şube Müdürü tarafından yapılacaktır.
- 5.3.İşletme Denetim Ekipleri,** hayvan sağlığından sorumlu Şube Müdürü başkanlığında, yılda en az 2 defa düzenli aralıklarla yapılan çalışmalarını değerlendirmek üzere toplanacaktır. Toplantıda görüşülen konular tutanak altına alınacaktır.
- 5.4.Tüm ticari kanatlı işletmelerine İl/İlçe Müdürlüklerince** TURKVET veri tabanından İşletme Numarası verilecek, işletmedeki kümes sayısı kadar sürü açılacak ve koordinatları tespit edilerek veri tabanına işlenecektir. Veri tabanına işlenen bilgiler Kanatlı Bilgi Sisteminden sürekli güncel tutulacaktır.
- 5.5.Bakanlığımızca çıkarılan “Küçük Miktardaki Yumurtanın Doğrudan Arzına Dair Yönetmelik”** kapsamında yerel Pazar yeri ve yerel perakendecilerde satışı yapılan yumurtalar için bu yumurtaların üretildiği kanatlı sayısı 250 adetten az olan bu çiftliklere TURKVET veri tabanından İşletme Numarası verilecek, işletmedeki kümes sayısı kadar sürü açılacak ve koordinatları tespit edilerek veri tabanına işlenecektir. Ancak bu işletmelerin rutin denetim planına alınması zorunlu değildir.
- 5.6.İl/İlçe Müdürlükleri,** verdikleri işletme ve kümes numaralarını ve bu Talimatta yer alan Kanatlı İşletmesi Sahiplerinin/İşletmecilerinin Uyması Gereken Kurallar ve alınması gereken asgari teknik, hijyenik ve sağlık şartları ile ilgili işletme sahipleri veya işletmecilerini bilgilendirecektir. Bilgilendirmede bu Talimatta belirtilen şartlara uyulmaması durumunda uygulanacak yaptırımlar da belirtilecektir.
- 5.7.İl/İlçe Müdürlükleri** işletme sahipleri/işletmecileri için bu Talimat hükümleri hakkında eğitimler düzenleyecektir.
- 5.8. Çıkma kanatlı hayvanlar** sadece kesim amacı ile kesimhaneye, itlaf ve imhası için İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünleri Yönetmeliği kapsamında ruhsatlandırılmış olan bertaraf tesisine ya da ihracat amacıyla sevk edilecektir.
- 5.9.Çıkma tavuk kesen kesimhane** bulunan İl Müdürlükleri sevk edilen hayvan adedi ile kesilen hayvan adedini karşılaştırarak uyumsuzluk tespit etmesi halinde usulsüz sevkten dolayı yasal işlem uygulanacaktır.

5.10. Bu Talimat ile belirlenen biyogüvenlik önlemlerini almadığı tespit edilen işletmeleme ait sürüye veya işletmeye, tespit edilen eksikliğe göre Kanatlı Veri Tabanından “Biyogüvenlik Kısıtı” konularak hayvan sevk edilmesi önlenir. Bu durum işletme sahibinin belirtilen şartları sağladığını beyan edene ve yapılan denetimde şartların sağlandığı teyit edilene kadar devam eder. Denetim sonucunun olumlu olması durumunda Biyogüvenlik kısıtı kaldırılarak hayvan sevkine izin verilir.

5.11. İl/İlçe Müdürlükleri ihbarı mecburi hastalıktan dolayı ölen veya itlaf edilen hayvanları öncelikle işletme içerisinde imha edecektir. Bunun mümkün olmadığı durumlar için ise hayvanların gömüleceği yerler ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordineli bir şekilde yer belirlenecektir.

5.12. İl/İlçe Müdürlükleri tarafından yapılacak denetimlerden önce işletme ile ilgili aşı bilgileri Aşı Takip Sisteminden takip edilecek, işletmedeki kayıtlar ile uyumlu olup olmadığı kontrol edilecektir.

6. İL/İLÇE MÜDÜRLÜKLERİNDE TUTULACAK KAYITLAR VE BULUNDURULACAK BELGELER

6.1. İl/İlçe Müdürlükleri aşağıda belirtilen kayıtları 5 yıl süre ile tutmakla yükümlüdür.

6.1.1. Sürekli güncelleştirilen kanatlı işletme kayıtları,

6.1.2. Sevk edilen kanatlı hayvan ve ürünleri için düzenlenen Veteriner Sağlık Raporları,

6.1.3. İşletme Denetim Ekibinin oluşturulması, denetim programlarının planlanması ve takibi konusunda yapılan işlemlere ilişkin kayıtlar,

6.1.4. İşletme Denetim Ekipleri ile hayvan sağlığından sorumlu Şube Müdürü başkanlığında, yılda en az 2 defa düzenli aralıklarla çalışmalarını değerlendirmek üzere yapılan toplantılara ait tutanaklar ve Genel Müdürlüğe gönderilen faaliyet formları, (söz konusu faaliyet raporları Kanatlı Bilgi Sisteminden düzenlenmesi durumunda Genel Müdürlüğe gönderilmeyecektir.)

6.1.5. İşletmelerde ihbarı mecburi hastalık çıkması durumunda; laboratuvar teşhis raporları ile yapılan işlemlere ait hastalık çıkış ve hastalık çıkış-sönüş raporları,

6.1.6. İşletmelerde yapılan denetimlerde kullanılan İşletme Denetim Raporunun sureti,

6.1.7. İşletmelerle ve kanatlı kesimhane ve/veya kombinalarla yapılan yazışmalar,

6.1.8. Kanatlı hayvanlar ve etlerine yönelik olarak Ülkesel Kalıntı İzleme Programı kapsamında alınan numunelere ait belgeler, sonuç raporları ve kalıntı bulunması durumunda yapılan işlemlere ait belgeler,

6.1.9. Uygulanan cezai işlemlerle ilgili dokümanlar.

7. KANATLI KOMBİNA VE/VEYA KESİM HANELERİN SORUMLULUKLARI

7.1. Kombina ve/veya kesimhaneler, sözleşmeli çalıştıkları işletmelere ait bilgileri Kanatlı Kombina ve/veya Kesimhanelerle Sözleşmeli Olarak Çalışan İşletmelere Ait Bilgi Formunu (EK-10) il bazında hazırlayarak her yılın Ocak ve Temmuz aylarında, işletmelerin bağlı bulunduğu İl ve İlçe Müdürlüklerine bildirecektir.

7.2. Kombina ve/veya kesimhaneler, sözleşmeli olarak çalıştıkları işletme dışında sözleşmesiz olarak kestikleri hayvanlara ait işletme bilgilerini de İl bazında hazırladıkları Kanatlı Kombina ve/veya Kesimhane İle Sözleşmeli Çalışmayan İşletmelere Ait Bilgi Formunu (EK-11) her ayın ilk haftasında işletmelerin bağlı bulunduğu İl ve İlçe Müdürlüklerine bildirecektir.

8. AŞILAMA BİLGİLERİ

8.1. Kombina ve/veya kesimhaneler, kendileri ile çalışan işletmelerdeki kanatlılara uygulanacak genel aşılama programlarını Genel Aşılama Programı Formu (EK-3)

ile işletmelerin bağılı bulunduğu İl veya İlçe Müdürlüğü'ne bildirecektir. Eğer birden fazla program uygulanıyorsa her program için, uygulandığı bölgeler de yazılarak, ayrı form düzenlenecektir. Kanatlı kombina ve/veya kesimhaneler, aşılama programları değıştikçe aşılama programlarını işletmelerin bağılı bulunduğu İl ve İlçe Müdürlüğüne bildirir. Söz konusu aşılama bilgilerinin eksiksiz olarak Aşı Takip Sisteminden takibinin yapılabilmesi durumunda bu bildirim yapılmayabilir.

8.2. Kombina ve/veya kesimhaneler, kendileri ile çalışan kümeslerdeki kanatlılara uygulanan aşılamalara ait bilgileri (kümes numaraları, hangi hastalığa karşı aşılandıklarını ve aşılanan hayvan sayısını) toplu olarak, işletmelerin bağılı buldukları İl ve İlçe Müdürlüklerine bildireceklerdir. Bir sürüye, aynı hastalığa karşı yapılan (rapelli aşıların) 2-3 aşı uygulamasından sadece birinci aşılama bilgileri (Aşının hangi hastalığa karşı yapıldığı ve aşı yapılan hayvan sayısı) İl/İlçe Müdürlüğüne bildirilecektir. Söz konusu aşılama bilgilerinin eksiksiz olarak Aşı Takip Sisteminden takibinin yapılabilmesi durumunda bu bildirim yapılmayabilir.

8.3. Uygulamalara ilişkin aşılama sonuçları ticari etlik sürülere uygulanan aşılar aylık olarak, ticari yumurtacı sürülere uygulanan aşılar ise yıllık olarak (Aralık ayının 25'ine kadar) İl/İlçe Müdürlüğüne bildirilecektir. Bir sürüye, aynı hastalığa karşı yapılan (rapelli aşıların) 2-3 aşı uygulamasından sadece birinci aşılama bilgileri (Aşının hangi hastalığa karşı yapıldığı ve aşı yapılan hayvan sayısı) İl/İlçe Müdürlüğüne bildirilecektir. Söz konusu aşılama bilgilerinin eksiksiz olarak Aşı Takip Sisteminden takibinin yapılabilmesi durumunda bu bildirim yapılmayabilir.

9. SORUMLU/SÖZLEŞMELİ VETERİNER HEKİMLERİN SORUMLULUKLARI

9.1. Kombina ve/veya kesimhanelerde çalışan sorumlu/sözleşmeli veteriner hekimler İşletme Aşılama Kayıt Belgesi (Ek-4), Hayvanlara Uygulanan Veteriner İlaçları İçin Kayıt Belgesi (Ek-6) ile Gıda Zinciri Bilgi Formunun (Ek-8) doldurulmasından diğerkayıtların da işlenmesinden ve tutulmasından işletme sahibi/işletmecisi ile birlikte sorumludur. Bu madde de bahsi geçen formların Aşı Takip Sistemi ve İlaç Takip Sistemi gibi sistemlerden eksiksiz olarak temin edilmesi durumunda ilgili formlar düzenlenmeyecek ve aşılama ve ilaç kullanımına ait bilgileri bu sistemlerden çıkarılarak işletmelerde muhafaza edilecektir.

9.2. Sorumlu/Sözleşmeli Veteriner Hekim sorumlu bulunduğu işletmelerde uygun sağlıklı üretim yapılmasından, kanatlı hayvan hastalıklarının yayılmasının engellenmesi ve toplum sağlığına zarar vermesini önleyecek doğru tedbirlerin alınmasından işletme sahibi/işletmecisi ile birlikte sorumludur.

9.3. Sorumlu/Sözleşmeli Veteriner Hekim işletmede ihbarı mecburi hastalık görüldüğünde hemen İl/İlçe Müdürlüğüne bildirmekle sorumludur.

9.4. Sorumlu/Sözleşmeli Veteriner Hekim, kesimden 72 saat önce kümesteki hayvanları ve kayıtları kontrol edecek ve Kanatlı Hayvanlara Ait Gıda Zinciri Bilgi Formunu (EK-8) düzenleyerek kesimi yapacak kombina ve/veya kesimhanedeki ve İl/İlçe Müdürlüğündeki Resmi Veteriner Hekime göndermekle sorumludur. Söz konusu formların Aşı Takip Sistemi ve İlaç Takip Sistemi gibi sistemlerden eksiksiz olarak temin edilmesi durumunda ilgili formlar düzenlenmeyecek ve sistem çıktıları kesimi yapacak kombina ve/veya kesimhanedeki ve İl/İlçe Müdürlüğündeki Resmi Veteriner Hekime gönderilecektir.

9.5.Kanatlı işletmesi herhangi bir veteriner hekim ile sözleşmeli çalışmıyor ve hizmet satın alımı yöntemi ile çalışıyor ise birinci fıkrada belirtilen belgeler hizmet satın alımı yaptığı veteriner hekimler tarafından doldurulacaktır.

9.6. Salgın hastalık riski olması ya da bölgede yoğun üretimden dolayı hastalık riski, gerek aşılama programlarının birliği, gerekse etken saçılımının risk oluşturması nedeniyle bölgedeki hayvanların yaş durumunun birbirine yakın olması için bölgede faaliyet gösteren entegrasyonda görev yapan sorumlu Veteriner Hekimlerin kararı ile broiler civciv girişleri aynı tarihlere gelecek şekilde ayarlanabilir.

10. İŞLETMELERDE TUTULMASI GEREKEN KAYITLAR

10.1. İşletmelerde aşağıda belirtilen belgelerin tutulması zorunludur.

10.1.1.İşletmeye konulan ve işletmeden çıkan hayvanların sevklerine ait belgeler veya fotokopileri.

10.1.2.İşletme tarafından her yetiştirme dönemi için ölen hayvan sayısı, yem ve su tüketimi, yumurta verimi ve canlı ağırlık artışının günlük olarak kayıt edildiği kümes kartı.

10.1.3.Her bir kümes için ayrı ayrı EK-4 yer alan İşletme Aşılama Kayıt Belgesi ile işletmeye gelen tüm aşılama faturaları veya irsaliyeleri. Söz konusu formların Aşı Takip Sisteminden eksiksiz olarak temin edilmesi durumunda ilgili formlar düzenlenmeyecektir.

10.1.4.Kanatlıların kuluçkahaneden veya başka bir işletmeden gelmesi durumunda geldiği işletmede yapılan aşılama bilgilerini gösteren belge. Söz konusu formların Aşı Takip Sisteminden eksiksiz olarak temin edilmesi durumunda ilgili formlar düzenlenmeyecektir. (Veteriner Sağlık Raporunda aşılama bilgileri belirtilmişse bu belge aranmaz)

10.1.5.Her bir kümes için ayrı ayrı kullanılan ilaçlara ait reçete ve ilaçlara ait faturaların veya irsaliyeler, işletmede ilaçlı yem kullanılması durumunda ilaçlı yem için kesilen reçetenin bir örneği. Söz konusu formların İlaç Takip Sisteminden eksiksiz olarak temin edilmesi durumunda ilgili formlar düzenlenmeyecektir.

10.1.6.Reçetede belirtilen ilaçların uygulama tarihleri EK-6' da yer alan Hayvanlara Uygulanan Veteriner İlaçları İçin Kayıt Belgesi. (EK-6 işletme için tek bir belge olarak düzenlenecektir) Söz konusu formların Aşı Takip Sistemi ve İlaç Takip Sistemi gibi sistemlerden eksiksiz olarak temin edilmesi durumunda ilgili formlar düzenlenmeyecektir.

10.1.7.EK- 8' de yer alan Gıda Zincir Bilgisi Formu. (İşletme sorumlusu veya işletmenin düzenli kontrollerinden sorumlu veteriner hekim tarafından doldurularak kesimden en fazla 72 saat önce kesimin yapılacağı kesimhane ve/veya kombinaya ve bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne verilecektir) Söz konusu formların Aşı Takip Sistemi ve İlaç Takip Sistemi gibi sistemlerden eksiksiz olarak temin edilmesi durumunda ilgili formlar düzenlenmeyecek ve sistem çıktıları kesimi yapacak kombina ve/veya kesimhanedeki ve İl/İlçe Müdürlüğündeki Resmi Veteriner Hekime gönderilecektir.

10.1.8.Her bir kümes için ayrı ayrı EK-5'de yer alan Kanatlılarda Kullanılan Yem ile İlgili Tutulması Gereken Bilgiler Formu ile gelen yemlere ait fatura veya irsaliyeler. (Kendi yemini yapan işletmelerde yem fatura ve irsaliyesi aranmayacaktır)

10.1.9.İşletmeye gelen ziyaretçiler için Ek-9'da yer alan Ziyaretçi Kayıt Formu.

10.1.10.İşletmede kullanılan suyun kullanılabilir olduğuna dair resmi kurumlara ait Laboratuvar ya da resmi kurumların yetki verdiği laboratuvar tarafından birine yılda en az bir defa yaptırılan fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik analiz raporları.

10.1.11.İşletmelerde haşere, kemirici ve diğer zararlılara karşı mücadele için

yapılan kayıtlar. (İstasyon çizimi, kullanılan ilaçlara ait fatura veya irsaliye, aktivasyon formu gibi)

10.1.12.Herhangi bir kesimhane ve/veya kombina ile çalışan işletmelerin sözleşme örneği.

10.1.13.Hastalık görülmesi durumunda; teşhise ait veteriner raporu ve numune alma ve göndermeye ait belgeler, laboratuvar sonuç raporları ve yapılan işlemlere ait diğer tüm dökümanlar.

10.1.14.Hastalık nedeniyle işletmede bulunan kanatlı ve yumurta gibi hayvansal kökenli gıdaların imha edilmesi durumunda EK-7'de yer alan Hayvan ve Hayvansal Kökenli Gıda İmha Tutanağı işlenecektir.

10.1.15.Kalıntı İzleme Programı çerçevesinde işletmelerden kanatlı canlı hayvan, su ve yem numunelerinin alındığı "Numune Alma Tutanakları" ve bunlara ait analiz sonuçları ile alınan numunede kalıntı ya da kullanımı yasak madde tespiti durumunda yapılan işlemler, alınan önlemlere ait belgeler.

10.2. İşletme sahipleri/işletmecileri/sorumlu veya sözleşmeli veteriner hekimleri tarafından birinci fıkrada belirtilen kayıtlar her bir kümes için ayrı ayrı dosyalar halinde düzenli olarak tutulacak ve bu dosyalar işletmede en az 5 yıl süre ile saklanacaktır.

10.3. İşletmelerine İl/İlçe Müdürlüğü tarafından verilen işletme numarasını kümesin giriş kapısının üzerine görülür şekilde asacaktır.

11. KAPALI SİSTEM İŞLETMELERDE ALINMASI GEREKEN BİYOGÜVENLİK ÖNLEMLERİ

11.1. İşletme alanında alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

11.1.1.İşletmenin sınırları her türlü hayvan girişini engelleyecek şekilde sağlam tel örgü ya da çit ile çevrilmelidir.

11.1.2. İşletme giriş kapısı sürekli kilitli tutulmalıdır.

11.1.3. İşletme girişinde el ve ayak dezenfektanı bulundurulmalı, işletme alanına girecek kişiler kıyafet değiştirmeden içeriye alınmamalı ya da tek kullanımlık kıyafet giydirilerek içeri alınmaları sağlanmalıdır.

11.1.4. İşletmelerde kullanılan ekipman ve malzemeler kuş ve diğer hayvanların girişinin engellendiği kapalı alanlarda saklanmalıdır.

11.1.5. İşletme kapılarının önü uygun şekilde betonlanmış olmalıdır.

11.1.6. Araçların işletme alanına sokulmaması için her türlü önlem alınmalıdır. İşletme alanına girişi zorunlu yem ve hayvan nakil araçlarının temizlik ve dezenfeksiyonu sağlayacak uygun ekipman veya sistemler kurulmalıdır. Araçlar giriş/çıkışlarda önce temizlenmeli sonra dezenfekte edilmelidir.

11.1.7. İşletmeye gelen araç sürücülerinin işletme alanında dolaşmalarına izin verilmemelidir.

11.1.8.Yıkama suları kapalı drenaj sistemi ile fosseptik çukurunda toplanmalıdır.

11.1.9.İşletmede yağmur sularının işletme içinde ve kümes aralarında birikmemesi için gerekli önlemler alınmalıdır.

11.1.10.İşletme alanında yem, çöp ve su birikintisi gibi yabani kuşları cezbedecek oluşumlara yer verilmemelidir.

11.1.11.Ölen hayvanların imhası için işletme kapasitesine uygun büyüklükte ve uygun yapıda ölü imha çukuru ya da yakma fırını bulunmalıdır.

11.1.12. İşletme alanında yetiştirilen türün haricinde kanatlı hayvan, av hayvanı, kedi ve köpek gibi diğer hayvanlar bulunmamalıdır. Güvenlik açısından köpek bulunacaksa sürekli bağlı olmalı, işletme içerisinde sınırlandırılan bir alanda

tutulmalı ve işletmede ölen hayvanlar ile beslenmemelidir. İşletmede bulundurulanan köpeklere parazitlere karşı ilaçlama yapılmalı ve bu işlem belgelendirilmelidir.

11.1.13.İçme suyu depoları ve su tankları sistemi dezenfekte edilebilir nitelikte olmalıdır.

11.1.14.İşletmelede gübre çukuru varsa kesinlikle üstünün kapalı olması gerekmektedir.

11.2. Kümelerde yapısal olarak alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

11.2.1.Kümeler beton zeminli, kolay yıkanabilir tavan ve duvarlara sahip olmalıdır.

11.2.2.Kümelerde servis odaları mevcut olmalıdır. Servis odasında el ve ayak temizlik ve dezenfeksiyonunu yapabilecek düzenek/malzeme olmalıdır.

11.2.3.Kemirgen ve haşere mücadele düzenekleri bulunmalı, kemirgen hareketliliği izlenmelidir.

11.2.4.Kümeslere yabancı kuşların girmesini engelleyecek her türlü tedbir (kuş teli gibi) alınmalıdır.

11.3. Personel ve ziyaretçilerin uyması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

11.3.1.İşletme çalışanları, diğer işletmeleri ziyaret etmemeli, zati ihtiyaç da dahil olmak üzere kanatlı hayvan beslemelerine izin verilmemelidir.

11.3.2.İşletmede daima özel çalışma kıyafeti ve çizme giyilmelidir. İşletme içerisinde ve dışında kullanılan kıyafet ve çizmeler farklı olmalıdır.

11.3.3.Personel kümes içerisine girişinde ellerini deterjanlı su ile yıkamalı ve el dezenfektanı ile dezenfekte etmelidir.

11.3.4.Personel kümese girerken ve çıkarken ayak dezenfektan kapları kullanılmalıdır. Ayak dezenfeksiyonu için hazırlanan ayak dezenfektan kapları sürekli kontrol edilmeli ve belirli periyotlarda temizlenmelidir.

11.3.5.Teknik ve hizmet personeli ile Bakanlık personeli dışında çevrede bulunan diğer işletmelerden ziyaretçi kabul edilmemelidir. Söz konusu personelin ziyareti sırasında tek kullanımlık kıyafet ve çizme giymeleri sağlanmalıdır.

11.3.6. Ziyaretçiler işletmelere giriş/çıkışlarda ve işletme içerisinde bir bölümden bir bölüme geçerken mutlaka ayak dezenfektan kapları kullanılmalıdır.

10.3.7. Kümes içerisinde ve dışında giyilen çizmeler farklı olmalıdır.

11.4.Kemirgen kontrolü ve haşere mücadelesi için alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

11.4.1.İşletme ve kümes çevreleri temiz tutulmalıdır.

11.4.2.İnşaat atığı veya çöpler ortama gelişigüzel bırakılmamalı, ağız sıkıca kapatılabilen ekipmanlarda saklanmalıdır.

11.4.3.Ortamda kemirgen ve haşerelere yuva olabilecek malzeme ya da atık yığınları bulundurulmamalıdır.

11.4.4.İşletme binasına giren boruların girişleri tel ızgara ile kapatılmalıdır.

11.4.5.Kümes çevresi en az elli santimetre genişliğinde beton tretuar ile çevrilmeli, işletmede araçların kullandığı yollar beton, asfalt, taş döşeme veya benzer malzemeyle döşenmelidir. Yabancı ot ile mücadele edilmelidir.

10.4.6.Devre sonlarında haşere mücadelesi yapıp, yuva oluşturabilecek çatlak ve yarıklar tamir edilmelidir.

11.5.Altlık materyalinin işletmeye giriş ve çıkışında alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

11.5.1.İşletmeler arası bulaşmayı engelleyebilmek için altlık materyalinin nakli tek kullanımlık ambalajlar ile yapılmalıdır.

11.5.2.Altlık materyali ambalajı kullanım sonunda imha edilmelidir.

11.5.3.Dönem sonunda bütün altlık kümeslerin içerisinde uzaklaştırılmalıdır. Altlık işletmede depolanmamalı ve diğer işletmelere zarar vermeyecek şekilde değerlendirilmelidir.

11.5.4.Altılık işletmeden uzaklaştırılırken kullanılan araç kasası altlığı etrafa saçmayacak şekilde olmalı ya da branda ile kapatılmalıdır.

11.5.5.Altılık içerisinde ölü hayvan bırakılmamalıdır.

11.5.6.Hastalık geçiren ya da hastalık şüphesi bulunan kümeslerdeki altlıklara uzaklaştırılmadan önce uygun dezenfektanlarla muamele edilmeli, kümesler birkaç gün kapalı tutulmalı, altlıklar daha sonra uzaklaştırılmalıdır.

11.6.Kümes boşaltıldıktan sonra yapılacak temizlik ve dezenfeksiyon sırasında alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

11.6.1.Altılık çıkarıldıktan sonra kaba pislikler kazınıp süpürülmelidir.

11.6.2.Tüm yüzeyler tazyikli su ile yıkanmalı daha sonra organik kirlerin uzaklaştırılması için deterjan uygulaması, sonra da yıkama yapılmalıdır.

11.6.3.Temizlik işlemi bittikten sonra kümes kurumaya bırakılmalı, takiben dezenfeksiyon işlemi gerçekleştirilmelidir.

11.6.4.Fan, ped altları ve kafesler, ulaşılması zor yerler ve kapı çevresinin temizlik ve dezenfeksiyonuna özellikle dikkat edilmelidir.

11.6.5.Yemlik ve suluklar da uygun şekilde yıkanıp, dezenfekte edilmelidir.

11.6.6.Dezenfeksiyon sonrası altlık serilip kümes içerisinde kullanılacak ekipmanlar içeriye alındıktan sonra fumigasyon uygulanmalıdır.

11.6.7. Dönem sonunda kümeste kesinlikle canlı hayvan bırakılmamalıdır.

11.7.Salgın hastalıkların önlenmesi ve kontrolü amacı ile alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

11.7.1.11.7.1 Farklı türdeki hayvanlar aynı işletmede bulundurulmayacaktır. Aynı kümeste bulunan hayvanların yaş aralığı en fazla 7 gün olacak ve bir kümese en fazla birbirini takip eden 7 gün boyunca hayvan girişi yapılabilecektir."

11.7.2 Aynı işletme içerisinde hem ticari etlik hemde ticari yumurtacı sürüler bulunmamalıdır.

11.7.3. Kümesler düzenli olarak kontrol edilerek hastalık şüphesi olan kanatlılar derhal işletme sorumlu veteriner hekimine yoksa İl/İlçe Müdürlüğüne bildirilmelidir.

11.7.4. Hastalıktan şüphe edilen durumlarda, şüpheli alanlarla temas en aza indirilmeli ve geçişler sınırlandırılmalıdır.

11.7.5. İhbarı mecburi hastalık tespitinde İl/İlçe Müdürlüğüne haber verilmelidir.

11.7.6.İşletmelerde kullanılan ekipmanlar ve diğer malzemeler başka işletmeler ile paylaşılmamalıdır.

11.7.7.Tüm ekipmanlar düzenli olarak temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir. Temizlik ve dezenfeksiyon işlemi uygulanmamış alet ve ekipmanlar kümesler arasında kullanılmamalıdır.

11.7.8.İşletmelerde yem depolaması sadece silo sistemi ile yapılmalıdır.

11.7.9.Yem siloları kümese hayvan gelmeden önce temizlenmeli ve fumige edilmelidir.

12.AÇIK SİSTEM İŞLETMELERDE ALINMASI GEREKEN BİYOĞÜVENLİK ÖNLEMLERİ

12.1.İşletme alanında ve kümeste alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

12.1.1.Hayvanların belli zamanlarda içeri girmeleri için kapalı bir barınak bulunmalıdır. Bu barınak sağlık ve hijyen şartlarını sağlayacak, dezenfekte edilebilecek uygun malzemedan yapılmış olmalıdır.

12.1.2. İşletmenin sınırları her türlü hayvan girişini engelleyecek şekilde sağlam tel örgü ya da çit ile çevrili mi?

12.1.3. İşletme ve çevresi temiz tutulmalıdır.

12.1.4. Hayvanların gezinti alanının etrafı tel veya çit ile üstü ise yabani hayatla teması kesecek şekilde tel veya ağ gibi başka bir yapı malzemesi ile kapatılmalıdır. Gerek görülmesi halinde Bakanlık tarafından, hayvanların bu gezinti alanlarına çıkışına kısıtlama getirilebilir.

12.1.5. İşletme giriş kapısı sürekli kilitli tutulmalıdır.

12.1.6. İşletme alanına girecek kişiler kıyafet değiştirmeden içeriye alınmamalı ya da tek kullanımlık kıyafet giydirilerek içeri alınmaları sağlanmalıdır.

12.1.7. İşletmede kullanılan ekipman ve malzemeler kuş ve diğer hayvanların girişinin engellendiği kapalı alanlarda saklanmalıdır.

12.1.8. Araçların işletme alanına sokulmaması için her türlü tedbir alınmalıdır. İşletme alanına girişi zorunlu yem ve hayvan nakil araçlarının temizlik ve dezenfeksiyonu sağlayacak uygun ekipman veya sistemler kurulmalıdır. Araçlar giriş/çıkışlarda önce temizlenmeli sonra dezenfekte edilmelidir.

12.1.9. Yağmur sularının işletme içinde birikmemesi için gerekli önlemler alınmalıdır.

12.1.10. İşletme alanında yem, çöp ve su birikintisi gibi yabani kuşları cezbedecek oluşumlara yer verilmemelidir. Doğal yaşama ortamında su kaynaklarına ihtiyaç duyan kanatlı hayvan (ördek, kaz) işletmelerinde su birikintisi bulunabilecektir.

12.1.11. Ölen hayvanların imhası için işletme kapasitesine uygun büyüklükte ve uygun yapıda ölü imha çukuru ya da yakma fırını bulunmalıdır.

12.1.12. Dönem sonunda işletmede kesinlikle canlı hayvan bırakılmamalıdır.

12.1.13. İşletmede bulunan yemlik ve suluklar uygun şekilde yıkanıp, dezenfekte edilmelidir

12.1.14. İşletme alanında yetiştirilen türün haricinde kanatlı hayvan, av hayvanı, kedi ve köpek gibi diğer hayvanlar bulunmamalıdır. Güvenlik açısından köpek bulunacaksa sürekli bağlı tutulmalı, işletme içerisinde sınırlandırılan bir alanda tutulmalı ve işletmede ölen hayvanlar ile beslenmemelidir. İşletmede bulundurulan köpeklere parazitlere karşı ilaçlama yapılmalı ve bu işlem belgelendirilmelidir.

12.1.15. İçme suyu depoları ve su tankları sistemi dezenfekte edilebilir nitelikte olmalıdır.

11.1.16. Kümesler beton zeminli olmalı, kolay yıkanabilir tavan ve yan yüzeylere sahip olmalıdır.

11.1.17. Kümeslerde servis odaları mevcut olmalıdır. Servis odasında el ve ayak temizlik ve dezenfeksiyonunu yapabilecek düzenek/malzeme olmalıdır.

12.1.18. Dönem sonunda bütün altlık kümeslerin içerisinden uzaklaştırılmalıdır. Altlık işletmede depolanmamalı ve diğer işletmelere zarar vermeyecek şekilde değerlendirilmelidir.

12.1.19. Hastalık geçiren ya da hastalık şüphesi bulunan kümeslerdeki altlıklar uzaklaştırılmadan önce uygun dezenfektanlarla muamele edilmeli, kümesler birkaç gün kapalı tutulmalı, altlıklar daha sonra uzaklaştırılmalıdır.

12.2. Personel ve ziyaretçilerin uyması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

12.2.1. İşletme çalışanları, diğer işletmeleri ziyaret etmemeli, zati ihtiyaç da dahil olmak üzere kanatlı hayvan beslemelerine izin verilmemelidir.

12.2.2. İşletmede daima özel çalışma kıyafeti ve çizme giyilmelidir. İşletme içerisinde ve dışında kullanılan kıyafet ve çizmeler farklı olmalıdır.

12.2.3. Personel işletme içerisine girişinde ellerini deterjanlı su ile yıkamalı ve el dezenfektanı ile dezenfekte etmelidir.

12.2.4. Personel kümese girerken ve çıkarken ayak dezenfektan kapları kullanılmalıdır. Ayak dezenfeksiyonu için hazırlanan ayak dezenfektan kapları sürekli kontrol edilmeli ve belirli periyotlarda temizlenmelidir.

12.2.5. Teknik ve hizmet personeli ile Bakanlık personeli dışında çevrede bulunan diğer işletmelerden ziyaretçi kabul edilmemelidir. Söz konusu personelin ziyareti sırasında tek kullanımlık kıyafet ve çizme ya da ayak galoşu giymeleri sağlanmalıdır.

12.2.6. Ziyaretçilerin işletmelere giriş/çıkışlarda ve işletme içerisinde bir bölümden bir bölüme geçerken mutlaka ayak dezenfektan kapları kullanılmalıdır.

12.3. Kemirgen kontrolü ve haşere mücadelesi için alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

12.3.1. Kemirgen ve haşere mücadele düzenekleri bulunmalı, kemirgen hareketliliği izlenmelidir.

12.3.2. İnşaat atığı veya çöpler ile kemirgen ve haşerelere yuva olabilecek malzeme ya da atık yığınları ortama gelişigüzel bırakılmamalı, ağız sıkıca kapatılabilen ekipmanlarda saklanmalıdır.

12.4. Salgın hastalıkların önlenmesi ve kontrolü amacı ile alınması gereken biyogüvenlik tedbirleri:

12.4.1. Farklı türdeki hayvanlar aynı işletmede bulundurulmayacaktır. Aynı kümeste bulunan hayvanların yaş aralığı en fazla 7 gün olacak ve bir kümese en fazla birbirini takip eden 7 gün boyunca hayvan girişi yapılabilecektir.

12.4.2. Aynı işletme içerisinde hem ticari etlik hemde ticari yumurtacı sürüler bulunmamalıdır.

12.4.3. Kümeler düzenli olarak kontrol edilerek hastalık şüphesi olan kanatlılar derhal işletme sorumlu veteriner hekimine yoksa İl/İlçe Müdürlüğüne bildirilmelidir.

12.4.4. İhbarı mecburi hastalık tespitinde İl/İlçe Müdürlüğüne haber verilmelidir.

12.4.5. İşletmelerde kullanılan ekipmanlar ve diğer malzemeler başka işletmeler ile paylaşılmamalıdır.

12.4.6. Tüm ekipmanlar düzenli olarak temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.

12.4.7. Yemlerin depolaması kontaminasyona izin vermeyecek şekilde yapılmalıdır.

13. İŞLETMELERE YENİDEN HAYVAN KONULMASI

13.1. Bu talimat kapsamında yapılan denetimler, İl Müdürlüğünün belirlemiş olduğu risk esasına göre ilin işletme sayısının yıllık en az % 10'unu kapsayacak şekilde gerçekleştirilecektir.

13.2. İki üretim arasındaki temizlik ve dezenfeksiyon süresi; hastalık çıkmaması durumunda broiler için en az 10 gün (kümes altının kurumasına bağlı olarak), yumurtacılar için en az 21 gün olacaktır.

13.3. İşletmede avian influenza çıkması durumunda işletmeye yeniden hayvan konulması için aşağıdaki belirtilen hususlar uygulanacaktır.

13.3.1. İtlaf ve imha işlemlerinden sonra temizlik ve bunu takiben en az 2 defa dezenfeksiyon yapılacaktır

13.3.2. Dezenfeksiyondan sonra 5 gün içerisinde hastalık görülen işletmeler ile mihrakı çevreleyen yarıçapı 10 km olan gözetim bölgesinde yer alan hastalık bulaşma riski nedeniyle itlaf uygulanan işletmelerin tamamına bedelleri işletme sahibi tarafından karşılanmak üzere kapasitesinin en az % 1 olacak şekilde ve en az üç haftalık yaşta sentinel (duyarlı gözcü) hayvanlar konacaktır.

13.3.3. Sentinel hayvanlar kümeste serbest dolaşıma sahip olacak, kümesin geniş bir yüzeyi ile temas edecek ve kümese eşit olarak dağıtılacaktır.

13.3.4.Sentinel hayvanlar 21 gün süre ile işletmede izlenecek ve klinik muayeneden geçirilecek, ölen ya da hastalanan tüm hayvanlar laboratuvarında incelenecektir.

13.3.5.Süre sonunda hayvanlardan kan, sıvı ve dışkı numuneleri alınarak tavuk vebası yönünden analizleri yapılacaktır. Alınan numunelerde olumsuzlukla karşılaşılması durumunda yukarıdaki prosedür tekrar uygulanacaktır.

13.3.6.Analiz sonuçlarının negatif olması durumunda konulan sentinel hayvanlar imha edilir ya da kesime gönderilerek temizlik ve dezenfeksiyon yapılır ve hastalık söndürülür. Hayvanların itlaf edilmesi durumunda bu işlem resmi veteriner hekim gözetiminde yapılarak tutanak altına alınır.

13.3.7.Hastalık sönüşünün yapılmasından sonra işletmede bu Talimat kapsamında denetim yapılır ve şartlar uygun ise hayvan girişine izin verilerek üretime geçmesi sağlanır. Denetim sonucu negatif ise eksiklikler giderilene kadar İşletmeye Kanatlı Veri Tabanından biyogüvenlik kısıtı konularak hayvan sevk edilmesi engellenir.

13.4.Avian influenza haricinde herhangi bir ihbarı mecburi hastalık çıkması durumunda iki üretim arasındaki temizlik ve dezenfeksiyon süresi en az 21 gün olacaktır.

14.KANATLI HAYVAN TAŞIMA ARAÇLARI

14.1.Kanatlı hayvan taşıyan araçlar ile sürücülerini İl Müdürlükleri tarafından kayıt altına alınacaktır.

14.2.Kanatlı hayvan nakil araçları için Ek-12’de yer alan Onay Belgesi, sürücüler için Ek-13’de yer alan Yeterlilik Belgesi İl müdürlükleri tarafından düzenlenecektir. Söz konusu belgeler kimlik kartı şeklinde de düzenlenebilir.

14.3.Kanatlı hayvan nakillerinde kullanılan araçlar ve sürücüler TÜRKVET’e Kanatlı Veri Tabanı menüsü altında yer alan ekrandan kaydedilecektir. Sürücü ve araç için düzenlenecek belgelerde yer alan tanımlama numaraları sistem tarafından otomatik olarak verilecektir.

14.4.Nakil araçları TÜRKVET’e kayıt edilirken damızlık, ticari etlik, yarka, çıkma, hindi gibi sınıflandırılacak ve araç sınıfının haricinde taşıma yapamayacaktır.

14.5.Kanatlı nakil araçları için verilen Onay Belgelerinde 6 ay süre ile sınıf değişikliklerine izin verilmeyecektir. Broiler damızlığını kendi kesimhanesinde kesecek olan enterasyonlar ticari etlik taşıdıkları araçlarla broiler damızlıkları kesim amacıyla gerekli tüm önlemleri alarak taşıyabilecektir.

14.6.Veteriner sağlık raporu ve nakil beyannamesi düzenlenmesi için araçların ve sürücülerinin kayıt altına alınmış olması ve nakil öncesinde araç dezenfeksiyonunun Resmi Veteriner Hekim gözetiminde yapılması gerekmektedir.

15.İŞLETME DENETİMLERİ

15.1.Ticari kanatlı işletmeler bu Talimatta belirtilen esaslar çerçevesinde etkin bir şekilde İşletme Denetim Ekibi tarafından denetlenecektir.

15.2.Bu Talimat gereğince tüm ticari işletmelerin kayıt altında olması zorunludur.

15.3.Denetlenecek işletme seçimi risk değerlendirmesi esasına göre yapılacaktır.

15.4.İşletmelere bu Talimatın yayımından sonraki ilk hayvan girişi öncesinde yapılacak denetimin dışında yıllık olarak gerçekleştirilecek ve ilin işletme sayısının yıllık en az % 10’unu kapsayacak şekilde uygulanacak denetimler risk esaslı ve tesadüfi örnekleme göre yapılacaktır.

15.5.Risk değerlendirmesi tespitinde aşağıdaki kriterler dikkate alınacaktır.

15.5.1.Yakın zamanda ihbarı mecburi kanatlı hastalığın görüldüğü işletmeler,

15.5.2.Bir önceki yılın denetim sonuçlarında problem tespit edilen işletmeler,

15.5.3.Sahibi değişen işletmeler,

15.5.4.İlaçları izin verilenden farklı kullanıldığına dair duyum alınan işletmeler,

15.5.5.Kalıntı izleme programı çerçevesinde yapılan kontrollerde problem tespit edilenler,

15.5.6.İl Müdürlüğünce işletmede kontrol yapılması gerekli görülen diğer nedenler.

15.6.İşletme Denetim Ekibi, İl/İlçe Müdürlüklerinde görevli iki Veteriner Hekimden oluşacaktır. Yeter sayıda veteriner hekim bulunamaması durumunda veteriner hekim sorumluluğunda veteriner sağlık teknisyeni de görevlendirilebilecektir.

15.7.İşletme denetim işlemleri ile kanatlılara ait Veteriner Sağlık Raporlarının düzenlenme işlemleri İşletme Denetim Ekibi tarafından gerçekleştirilecektir. Ayrıca Veteriner Sağlık Raporları düzenlenirken mutlaka işletme dosyasındaki sürüye ait belge ve kayıtlar da incelenecek ve inceleyen veteriner hekim tarafından bu belge ve kayıtların üzerine adı soyadı, inceleme tarihi ve görüldü ibaresi yazılarak imzalanacaktır. Kayıtlarda eksiklik görülmesi durumunda idari para cezası uygulanacak ve işletmede hayvan varsa nakline müsaade edilecek ancak kayıtlar tamamlanana kadar işletmeye ait sürüye veya işletmeye Kanatlı Bilgi Sisteminden "Biyogüvenlik Kısıtı" konularak işletmeye hayvan sevk edilmesi önlenir.

15.8.İşletme Denetim Ekipleri, kanatlı kesimhanelerinde çalışan resmi/yetkilendirilmiş veteriner hekimler ve kanatlı kesimhane ve/veya kombinalarına bağlı çalışan ve işletmelerin takibinden sorumlu/sözleşmeli veteriner hekimlerle sıkı bir işbirliği oluşturacaklardır.

15.9.İşletmelerin, İşletme Denetim Ekibi tarafından denetlenmesi aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

15.9.1.Denetlemede bu Talimatta belirtilen İşletme Sahipleri/İşletmecilerinin Uyması Gereken Kurallar göz önünde bulundurulacaktır.

15.9.2.Denetimlerde işletme tipine göre EK-2a veya Ek-2b'de yer alan İşletme Denetim Raporu kullanılacaktır. İşletme Denetim Raporu iki nüsha doldurulacak, bir nüshası işletmede bırakılacak, bir nüshası ise İl/İlçe Müdürlüğünde bulundurulacaktır.

- a) İşletme denetim raporlarının tutulması zorunlu kayıtlar ilgili bölümde eksiklik görülmesi halinde ilgili işletme ile ilgili talimatta belirtilen kayıtları tutmamaktan dolayı idari para cezası uygulanır.
- b) İşletme denetim raporlarının Biyogüvenlik şartları ile ilgili bölümde İdari yaptırım ile ilgili hususların tespit edilmesi durumunda işletmeye bu talimatta belirtilen önlemleri almamalarından dolayı süre verilmeden yasal işlem yapılarak Kanatlı Bilgi Sisteminden biyogüvenlik kısıtı konulur. Eksiklikler giderilene kadar işletmeye kanatlı girişine müsaade edilmez.
- c) İşletme denetim raporlarının Biyogüvenlik şartları ile ilgili bölümde süre verilmesi ile ilgili hususların tespit edilmesi durumunda ise Biyogüvenlik kısıtı konulmadan eksikliklerin giderilmesi için işletmeye 30 günü geçmeyecek şekilde makul bir süre verilir eksiklikler belirlenen süre sonunda giderilmez ise işletme ile ilgili bu talimatta belirtilen önlemleri almamaktan dolayı işletmeye yasal işlem yapılarak eksiklikler giderilene kadar işletmeye biyogüvenlik kısıtı konularak kanatlı hayvan girişi engellenir.

15.9.3.İşletme Denetim Ekibi tarafından işletmeye/kümeşe ait belge ve kayıtlar da incelenecek ve İşletme Denetim Ekibi bu belge ve kayıtların üzerine adını soyadını, denetleme tarihini ve görüldü ibaresini yazarak imzalayacaktır.

16.YAPTIRIMLAR

16.1.Bu Talimatta belirtilen kayıtları tutmayan, gerekli bilgi ve belgeyi vermeyen ve denetimde gerekli kolaylığı göstermeyen işletme sahiplerine 5996 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi gereği yasal işlem uygulanır.

16.2.Bu Talimatta belirtilen biyogüvenlik önlemlerini almayan işletme sahiplerine 5996 sayılı Kanun'un 41 inci maddesi birinci fıkrası (a) bendi gereği yasal işlem uygulanır.

16.3.İşletmelerde çıkan bulaşıcı hayvan hastalığı ya da sebebi belli olmayan hayvan ölümlerini bildirmeyen işletme sahiplerine, sorumlu veteriner hekimlere 5996 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereği yasal işlem uygulanır. Ayrıca hastalığı bildirmeyen, yanlış ya da eksik beyanda bulunan veteriner hekim bağlı bulunduğu Veteriner Hekimler Odasına bildirilir.

16.4.Kayıtsız olarak faaliyet gösteren işletmelerin tespiti durumunda 5996 sayılı Kanun'un 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereği yasal işlem uygulanır. Bu işletmelerdeki ürünler ile hayvanlar ise yine 5596 sayılı Kanun'un 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi gereği itlaf ve imha edilir.

16.5.Çıkma tavukları sevk edildiği yerden başka bir yere götüren kişilere 5996 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi gereği yasal işlem uygulanır. Hayvanlar ise doğrudan kesime gönderilir.

17.YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

17.1. 2015-13 Sayılı Ticari Etlik ve Yumurtacı Kanatlı İşletmelerinin Biyogüvenlik Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

18.YÜRÜRLÜK

18.1.Bu Talimat yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

KANATLI İŞLETMELERİ FAALİYET RAPORU

İLİ :
DÖNEMİ : I. Dönem (Ocak-Haziran) II. Dönem (Temmuz-Aralık)
YILI :

A-KANATLI İŞLETMELERİNİN SAYISI

KULUÇKAHANE	DAMIZLIK			TİCARİ ETLİK			YUMURTACI		
	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam İşletme Kapasitesi (adet)	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam İşletme Kapasitesi (adet)	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam İşletme Kapasitesi (adet)

B-PROGRAM VE GERÇEKLEŞME

	PROGRAM	GERÇEKLEŞME
Denetlenecek/Denetlenen İşletme Sayısı		

C-TESPİT EDİLEN PROBLEMLER VE YAPILAN İŞLEMLER (Maddeler halinde yazılacaktır.)

KAPALI SİSTEM İŞLETME DENETİM RAPORU
(2 nüsha doldurulacaktır)

GENEL BİLGİLER:

İşletme Sahibinin Adı Soyadı :

Adresi :

Telefon ve Faks Numarası :

İşletme ve İşletme No :

İşletmenin Kapasitesi :

Bağlı Çalıştığı Kesimhane ve/veya Kombina Adı :

Denetim Tarihi :

NOT: Denetim esnasında belge ve kayıtlar incelenerek, denetim yapan personel tarafından incelenen belge ve kayıtların üzerine adını, soyadını ve görüldü ibaresini yazarak imzalayacaktır.

1-TUTULMASI VE BULUNDURULMASI ZORUNLU OLAN KAYITLAR

	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
1- İşletmeye konulan ve işletmeden çıkan hayvanların sevklerine ait belgeler veya fotokopileri var mı?		İdari yaptırım	Para cezası
2- İşletmeye gelen kanatlılar faaliyet onay belgesi ve sağlık sertifikası bulunan bir kuluçkahaneden mi geliyor. (Başka bir işletmeden gelmesi durumunda açıklama bölümüne yazılacaktır. İlgili işletmeye Kuluçkahane ve Damızlık Kanatlı İşletmeleri Yönetmeliğine göre işlem yapılması için ilgili İl Müdürlüğüne gerekli bilgilendirme yapılacaktır)		İdari yaptırım	Para cezası (Civcivlerin geldiği işletmeye)
3- Günlük olarak ölen hayvan sayısı, yem ve su tüketimi, canlı ağırlık artışı, yumurta verimi gibi asgari kayıtların tutulduğu her yetiştirme dönemi için kümes kartı tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
4- Kanatlılara uygulanan aşılamalara ait Aşılama Kayıt Belgesi ve Fatura/İrsaliye tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
5- İşletmeye giren kanatlıların, geldiği kuluçkahanede veya işletmede yapılan aşılama bilgilerini gösteren bir belge bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
6- Kümeslerde kullanılan ilaçlara ait reçete ile İlaç Kayıt Belgesi ve Fatura/İrsaliye kayıtları tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
7- Gıda Zinciri Bilgi Formu düzenli olarak tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
8- Kanatlılarda Kullanılan Yem ile İlgili Tutulması Gereken Bilgiler Formu ile yemlere ait Fatura/İrsaliye bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
9-Ziyaretçi Kayıt Formu tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
10-İşletmelerde kullanılan suya ait analiz raporu bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
11-Haşere, kemirici ve diğer zararlılara karşı mücadele için yapılan kayıtlar tutuluyor mu? (İstasyon çizimi, kullanılan ilaçlara ait fatura veya irsaliye, aktivasyon formu gibi)		İdari yaptırım	Para cezası
12-Herhangi bir kesimhane ve/veya kombina ile çalışan işletmelerin sözleşme örneği bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
13-Kanatlılarda çıkan hastalıkların teşhislerine ait veteriner raporu veya numune alma ve göndermeye ait belgeler ve laboratuvar sonuç raporları ile yapılan işlemlere ait bilgiler bulunduruluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası

14-İmha yapılmış ise Hayvan ve Hayvansal Kökenli Gıda İmha Tutanağı tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
15-Kalıntı İzleme Programı çerçevesinde işletmelerden kanatlı canlı hayvan, su ve yem numunelerinin alındığı Numune Alma Tutanaqları ve bunlara ait analiz sonuçları ile alınan numunede kalıntı ya da kullanımı yasak madde tespiti durumunda yapılan işlemler, alınan önlemlere ait belgeler bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası

2. BİYOGÜVENLİK ŞARTLARI:

1- İşletme alanı ile ilgili şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- İşletmenin sınırları her türlü hayvan girişini engelleyecek şekilde sağlam tel örgü ya da çit ile çevrili mi?		İdari Yaptırım	Para cezası
b- İşletme giriş kapısı sürekli kilitli tutuluyor mu?		Süre verilir	
c- İşletme girişinde el ve ayak dezenfektanı bulundurulmalı, işletme alanına girecek kişiler kıyafet değiştirmeden içeriye alınmamalı ya da tek kullanımlık kıyafet giydirilerek içeri alınmaları sağlanıyor mu?		Süre verilir	
d- İşletmelerde kullanılan ekipman ve malzemeler kuş ve diğer hayvanların girişinin engellendiği kapalı alanlarda saklanıyor mu?		Süre verilir.	
e- İşletme kapılarının önu uygun şekilde betonlanmış mı?		Süre verilir	
f- İşletme alanına zorunlu giriş yapacak araçlar için temizlik ve dezenfeksiyonunu sağlayacak uygun ekipman veya sistem var mı?		İdari Yaptırım	
g- Yıkama suları kapalı drenaj sistemi ile bir fosseptik çukurunda toplanıyor mu?		Süre verilir.	
h- Yağmur sularının işletme içinde ve kümes aralarında birikmemesi için gerekli önlemler alınıyor mu?		Süre verilir.	
i- İşletme alanında yem, çöp ve su birikintisi gibi yabancı kuşları cezbedecek oluşumlar var mı?		Süre verilir.	
j- Ölen hayvanların imhası için işletme kapasitesine uygun büyüklükte ve uygun yapıda ölü imha çukuru ya da yakma fırını var mı?		İdari Yaptırım	
k- İşletme alanında yetiştirilen türün haricinde kanatlı hayvan, av hayvanı, kedi ve köpek gibi hayvan var mı? Güvenlik açısından köpek bulunduruluyorsa bağlı ve belirli bir alada sınırlı mı? İşletmede bulundurulan köpeklere parazitlere karşı ilaçlama yapılıyor ve bu işlem belgelendiriliyor mu?		Süre verilir.	
l- İçme suyu depoları ve su tankları sistemi dezenfekte edilebilir nitelikte mi?		İdari Yaptırım	
m- İşletmelede gübre çukuru varsa üstü kapalı mı?		Süre verilir.	

2- Kümesler ile ilgili şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- Kümesler beton zeminli, kolay yıkanabilir tavan ve duvarlara sahip mi?		İdari Yaptırım	
b- Kümes girişlerinde el ve ayak temizlik ve dezenfeksiyonunun yapılabileceği, çeşitli malzemelerin muhafaza edilebileceği servis odası var mı?		İdari Yaptırım	
c- Kemirgen ve haşere ile mücadele ediliyor mu?		Süre verilir	
d- Kümeslere yabancı kuşların girmesini engelleyecek her türlü tedbir (kuş teli gibi) alınmış mı?		İdari Yaptırım	

3- Personel ve ziyaretçiler ile ilgili şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- İşletmede daima özel çalışma kıyafeti ve çizme giyiliyor		İdari	

mu?		Yaptırım	
b- Personelin kümes içerisine girişinde ellerini yıkayacağı ve dezenfekte edeceği sistem var mı?		İdari Yaptırım	
c- Kümese girerken ve çıkarken kullanılacak ayak dezenfektan kapları var mı? Bu kaplar düzenli olarak kontrol ediliyor ve periyodik olarak temizleniyor mu?		Süre verilir	
d- Ziyaretçiler için temiz kıyafet ve çizme var mı?		Süre verilir	
4- Kemirgen kontrolü ve haşere mücadelesi için şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- İşletme ve kümes çevreleri temiz mi?		Süre verilir	
b- İnşaat atığı veya çöpler ortamdaki uygun şekilde uzaklaştırılıyor mu?		Süre verilir	
c- Ortamda kemirgen ve haşerelere yuva olabilecek malzeme ya da atık yığınları var mı?	Süre verilir		
d- İşletme binasına giren boruların girişleri tel ızgara ile kapatılmış mı?		İdari Yaptırım	
e- Kümes çevresi en az elli santimetre genişliğinde beton trotuar var mı? Kümes ara yolları beton, asfalt, taş döşeme veya benzer malzemeyle döşenmiş mi? Yabani ot ile mücadele ediliyor mu?		Süre verilir	
f- Haşerelerin yuva yapabileceği çatlak ve yarıklar tamir edilmiş mi?		Süre Verilir.	

5- Altlık materyalinin işletmeye naklinde aranacak şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- Altlık materyalinin nakli tek kullanımlık ambalajlar ile yapılıyor mu?		İdari Yaptırım	
b- Altlık materyali ambalajı kullanım sonunda imha ediliyor mu?		Süre Verilir.	
c- İşletme/kümes boşaltıldıktan sonra bütün altlık kümes içerisinden uzaklaştırılıyor mu? (görülüş ise)		İdari Yaptırım	
d- Altlık işletmeden uzaklaştırılırken kullanılan araç kasası altlığı etrafa saçmayacak şekilde mi? (görülüş ise)		İdari Yaptırım	

6- Kümes boşaltıldıktan sonra yapılacak temizlik ve dezenfeksiyon şartları:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- Altlık çıkarıldıktan sonra kaba pislikler kazıyıp süpürülüyor mu? (görülüş ise)		Süre verilir	
b- Tüm yüzeyler tazyikli su ile yıkayıp, organik kirlerin uzaklaştırılması için deterjan uygulaması yapılıyor mu? (görülüş ise)		Süre verilir	
c- Temizlik işleminden sonra kümes kurumaya bırakılıp dezenfeksiyon yapılıyor mu? (görülüş ise)		Süre verilir	
d- Yemlik ve suluklar da uygun şekilde yıkayıp, dezenfekte ediliyor mu?		Süre verilir	
e- Dezenfeksiyon sonrası altlık serilip kümes içerisinde kullanılacak ekipmanlar içeriye alındıktan sonra fumigasyon yapılıyor mu? (görülüş ise)		Süre verilir	
f- Fan, ped altları ve kafesler, ulaşılması zor yerler ve kapı çevresinin temizlik ve dezenfeksiyonuna yapılıyor mu?		Süre verilir	

7- Salgın hastalıkların engellenmesi amacı ile uyulması gereken şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- Farklı türdeki hayvanlar aynı işletmede bulunduruluyor mu?	İdari Yaptırım		
b- Aynı işletme içerisinde hem ticari hemde yumurtacı sürüler bulunduruluyor mu?	İdari Yaptırım		
c- Yaş aralığı 7 günden fazla olan hayvanlar aynı kümede bulunduruluyor mu?	İdari Yaptırım		

d- Sebebi bilinmeyen ölümler, ihbarı zorunlu hastalıklar İl/İlçe Müdürlüğüne bildiriliyor mu?		İdari Yaptırım	
e- İşletmelerde kullanılan ekipmanlar ve diğer malzemeler başka işletmeler ile paylaşılıyor mu?		İdari Yaptırım	
f- Tüm ekipmanlar düzenli olarak temizlenerek ve dezenfekte ediliyor mu?		Süre Verilir.	
g- Yem depolama sadece silo ile yapılıyor mu?		İdari Yaptırım	
h- Yem siloları kümise hayvan gelmeden önce temizlenip fumige ediliyor mu? (görölmüş ise)		Süre verilir	

Denetim Sonrası Düşünceler:

Veteriner Hekim

Veteriner Hekim

İşletme Sorumlusu/Sahibi

AÇIK SİSTEM İŞLETME DENETİM RAPORU
(2 nüsha doldurulacaktır)

GENEL BİLGİLER:

İşletme Sahibinin Adı Soyadı :

Adresi :

Telefon ve Faks Numarası :

İşletme ve İşletme No :

İşletmenin Kapasitesi :

Bağlı Çalıştığı Kesimhane ve/veya Kombina Adı :

Denetim Tarihi :

NOT: Denetim esnasında belge ve kayıtlar incelenerek, denetim yapan personel tarafından incelenen belge ve kayıtların üzerine adını, soyadını ve görüldü ibaresini yazarak imzalayacaktır.

1-TUTULMASI VE BULUNDURULMASI ZORUNLU OLAN KAYITLAR

	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
1- İşletmeye konulan ve işletmeden çıkan hayvanların sevklerine ait belgeler veya fotokopileri var mı?		İdari yaptırım	Para cezası
2- İşletmeye gelen kanatlılar faaliyet onay belgesi ve sağlık sertifikası bulunan bir kuluçkahaneden mi geliyor. (Başka bir işletmeden gelmesi durumunda açıklama bölümüne yazılacaktır. İlgili işletmeye Kuluçkahane ve Damızlık Kanatlı İşletmeleri Yönetmeliğine göre işlem yapılması için ilgili İl Müdürlüğüne gerekli bilgilendirme yapılacaktır)		İdari yaptırım	Para cezası (Civcivlerin geldiği işletmeye)
3- Günlük olarak ölen hayvan sayısı, yem ve su tüketimi, canlı ağırlık artışı, yumurta verimi gibi asgari kayıtların tutulduğu her yetiştirme dönemi için kümes kartı tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
4- Kanatlılara uygulanan aşılamalara ait Aşılama Kayıt Belgesi ve Fatura/İrsaliye tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
5- İşletmeye giren kanatlıların, geldiği kuluçkahanede veya işletmede yapılan aşılama bilgilerini gösteren bir belge bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
6- Kümeslerde kullanılan ilaçlara ait reçete ile İlaç Kayıt Belgesi ve Fatura/İrsaliye kayıtları tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
7- Kesimi Yapılacak Hayvanlara Ait Bilgi Formu düzenli olarak tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
8- Kanatlılarda Kullanılan Yem ile İlgili Tutulması Gereken Bilgiler Formu ile yemlere ait Fatura/İrsaliye bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
9-Ziyaretçi Kayıt Formu tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
10-İşletmelerde kullanılan suya ait analiz raporu bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
11-Haşere, kemirici ve diğer zararlılara karşı mücadele için yapılan kayıtlar tutuluyor mu? (İstasyon çizimi, kullanılan ilaçlara ait fatura veya irsaliye, aktivasyon formu gibi)		İdari yaptırım	Para cezası
12-Herhangi bir kesimhane ve/veya kombina ile çalışan işletmelerin sözleşme örneği bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
13-Kanatlılarda çıkan hastalıkların teşhislerine ait veteriner raporu veya numune alma ve göndermeye ait belgeler ve laboratuvar sonuç raporları ile yapılan işlemlere ait bilgiler bulunduruluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası

14-İmha yapılmış ise Hayvan ve Hayvansal Kökenli Gıda İmha Tutanağı tutuluyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası
15-Kalıntı İzleme Programı çerçevesinde işletmelerden kanatlı canlı hayvan, su ve yem numunelerinin alındığı Numune Alma Tutanaqları ve bunlara ait analiz sonuçları ile alınan numunede kalıntı ya da kullanımı yasak madde tespiti durumunda yapılan işlemler, alınan önlemlere ait belgeler bulunuyor mu?		İdari yaptırım	Para cezası

2. BİYOGÜVENLİK ŞARTLARI:

1- İşletme alanı ve kümesler ile ilgili şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- Hayvanların belli zamanlarda içeri girmeleri için uygun yapıda kapalı bir barınak var mı? Bu barınak sağlık ve hijyen şartlarını sağlayacak, dezenfekte edilebilecek uygun malzemeden yapılmış mı?		İdari yaptırım	
b- İşletmenin sınırları her türlü hayvan girişini engelleyecek şekilde sağlam tel örgü ya da çit ile çevrili mi?		İdari yaptırım	
c- Hayvanların gezinti alanının etrafı tel veya çit ile üstü ise yabani hayatla teması kesecek şekilde tel veya ağ gibi başka bir yapı malzemesi ile kapatılmış mı?		İdari yaptırım	
d- İşletme çevresi temiz tutuluyor mu?		Süre verilir	
e- İşletme giriş kapısı sürekli kilitli tutuluyor mu?		Süre verilir	
f- İşletme alanına girecek kişiler kıyafet değiştirmeden içeriye alınmamalı ya da tek kullanımlık kıyafet giydirilerek içeri alınmaları sağlanıyor mu?		Süre verilir.	
g- İşletmede kullanılan ekipman ve malzemeler kuş ve diğer hayvanların girişinin engellendiği kapalı alanlarda saklanıyor mu?		Süre verilir.	
h- Araçların işletme alanına sokulmaması için her türlü tedbir alınmış mı? İşletme alanına girişi zorunlu yem ve hayvan nakil araçlarının temizlik ve dezenfeksiyonu sağlayacak uygun ekipman veya sistemler var mı? Araçlar giriş/çıkışlarda önce temizlenmeli sonra dezenfekte ediliyor mu?		İdari yaptırım	
i- Yağmur sularının işletme içinde birikmemesi için gerekli önlemler alınmış mı?		Süre verilir	
j- İşletme alanında yem, çöp ve su birikintisi gibi yabani kuşları cezbedecek oluşumlara yer veriliyor mu? (Doğal yaşama ortamında su kaynaklarına ihtiyaç duyan kanatlı hayvan (ördek, kaz) işletmelerinde su birikintisi bulunabilecektir.)	Süre verilir		
k- Ölen hayvanların imhası için işletme kapasitesine uygun büyüklükte ve uygun yapıda ölü imha çukuru ya da yakma fırını var mı?		İdari yaptırım	
l- Dönem sonunda işletmede kesinlikle canlı hayvan bırakılıyor mu?		İdari yaptırım	
m- İşletmede bulunan yemlik ve suluklar uygun şekilde yıkanıp, dezenfekte ediliyor mu?		Süre verilir	
n- İşletme alanında yetiştirilen türün haricinde kanatlı hayvan, av hayvanı, kedi ve köpek gibi diğer hayvanlar bulunmamalıdır. Güvenlik açısından köpek bulunacaksa sürekli bağlı tutulmalı, işletme içerisinde sınırlandırılan bir alanda tutulmalı ve işletmede ölen hayvanlar ile beslenmemelidir. İşletmede bulundurulmuş köpeklere parazitlere karşı ilaçlama yapılmalı ve bu işlem belgelendiriliyor mu?		Süre verilir	
o- İçme suyu depoları ve su tankları sistemi dezenfekte edilebilir nitelikte mi?		Süre verilir	

p- Kümes girişinde el ve ayak dezenfektanı, elbise değişimini sağlayacak bir bölüm var mı?		Süre verilir	
q- Kümesler beton zeminli mi? kolay yıkanabilir tavan ve yan yüzeylere sahip mi?		İdari yaptırım	
r- Kümes girişlerinde servis odası var mı? Servis odasında el ve ayak temizlik ve dezenfeksiyonunu yapabilecek dezenfektan kapları var mı? Düzenli olarak kontrol edilip temizleniyor mu?		İdari yaptırım	
s- İşletme/kümes boşaldıktan sonra bütün altlık kümes içerisinden uzaklaştırılıyor mu? (g�r�lm�ş ise)		İdari yaptırım	

2- Personel ve ziyaretçiler ile ilgili Şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- İşletmede daima özel çalışma kıyafeti ve çizme giyiliyor mu?		Süre verilir	
b- Personelin işletme içerisine girişinde ellerini yıkayacağı ve dezenfekte edeceği sistem var mı?		İdari yaptırım	
c- İşletmeye girerken ve çıkarken kullanılacak dezenfektanlı ayak banyoları var mı?		Süre verilir	
d- Ziyaretçiler için temiz kıyafet ve çizme var mı?		Süre verilir	

3- Kemirgen kontrolü ve haşere mücadelesi için Şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- Kemirgen ve haşere ile mücadele ediliyor mu?		Süre verilir	
b- İnaaat atığı veya çöpler ortamdan uygun Şekilde uzaklaştırılıyor mu?		Süre verilir	
c- Ortamda kemirgen ve haşerelere yuva olabilecek malzeme ya da atık yığımları var mı?		Süre verilir	

4- Salgın hastalıkların engellenmesi amacı ile uyulması gereken Şartlar:	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
a- Farklı yaş ve türdeki hayvanlar aynı işletmede bulunduruluyor mu?	İdari yaptırım		
b- Sebebi bilinmeyen ölümler, ihbarı zorunlu hastalıklar İl/İlçe Müdürlüğüne bildiriliyor mu?		İdari yaptırım	
c- İşletmelerde kullanılan ekipmanlar ve diğer malzemeler başka işletmeler ile paylaşılıyor mu?	İdari yaptırım		
d- Tüm ekipmanlar düzenli olarak temizlenerek ve dezenfekte ediliyor mu?		Süre verilir	
e- Yem depolama kontaminasyona neden olmayacak Şekilde yapılıyor mu?		İdari yaptırım	

Denetim Sonrası Düşünceler:

Veteriner Hekim

Veteriner Hekim

İşletme Sorumlusu/Sahibi

GENEL AŞILAMA PROGRAMI FORMU

İŞLETME SAHİBİ/KESİMHANE ve/veya KOMBİNA ADI :
AŞILAMA PROGRAMININ BAŞLAMA TARİHİ :
PROGRAMIN UYGULANACAĞI YER/BÖLGELER :

AŞI UYGULAMA YAŞI (GÜN)	AŞININ TİCARİ ADI	AŞININ TİPİ	HANGİ HASTALIĞA KARŞI KULLANILACAĞI

Firma Yetkilisi
(Adı Soyadı-Tarih-İmza)

KÜMES AŞILAMA KAYIT BELGESİ
(Her kümes için ayrı tutulacaktır)

İşletme ve Kümes No:

İŞLETMEİN FAALİYET DÖNEMİ	SÜRÜ YAŞI (Gün)	UYGULANAN AŞININ								AŞI BAĞIŞIKLIK KONTROLÜ YAPTIRILMIŞSA	
		TİCARİ ADI	TİPİ		HANGİ HASTALIĞA KARŞI YAPILDIĞI	ÜRETİM TARİHİ	SON KULLANMA TARİHİ	SERİ NOSU	UYGULAMA TARİHİ	YAPILMA TARİHİ	SONUÇ
			CANLI(*)	İNAKTİF (ÖLÜ)							

NOT :(*) Canlı aşılarda suş özellikleri de belirtilecektir.

KANATLILARDA KULLANILAN YEM İLE İLGİLİ TUTULMASI GEREKEN BİLGİLER

KULLANIMA BAŞLANDIĞI TARİH	FATURA/ İRSALİYE NUMARASI	VIP KULLANILAN İLAÇLI YEMLER (Yemin Çeşidi)	DİĞER YEMLER (Yemin Çeşidi)	MİKTARI (Adet, kg, lt)	KULLANILAN BÜYÜTME FAKTÖRÜ VE/VEYA ANTİKOKSİDİALİN VE/VEYA İLACIN ADI	BİTİŞ TARİHİ
TOPLAM						

Veteriner İlaçlı Premiks (VIP): İlaçlı yem üretiminde kullanılmak üzere veteriner ilaçlarından hazırlanan Bakanlıkça ruhsatlandırılmış premiksleri tanımlamaktadır.

HAYVANLARA UYGULANAN VETERİNER İLAÇLARI İÇİN KAYIT BELGESİ

İşletme No:

SAYFA:

Hayvanların			Reçete Numarası ve Uygulanan İlaçlar	UŞM=Uygulama Şekli ve Miktarı:					İlaç Kalıntı Arınma Süresi (İ.K.A.S)	Uygulayan Kişinin Adı
Türü	Sayısı	Kümes No		Kas içi (Kİ)	Damar içi(Dİ)	Deri Altı (DA)	Yem			
1-				Tarih	Tarih	Tarih	Tarih	Tarih		
				UŞM	UŞM	UŞM	UŞM	UŞM		
2-				Tarih	Tarih	Tarih	Tarih	Tarih		
				UŞM	UŞM	UŞM	UŞM	UŞM		
3-				Tarih	Tarih	Tarih	Tarih	Tarih		
				UŞM	UŞM	UŞM	UŞM	UŞM		
4-				Tarih	Tarih	Tarih	Tarih	Tarih		
				UŞM	UŞM	UŞM	UŞM	UŞM		

**İNSAN TÜKETİMİNE SUNULAMAYACAK
HAYVAN VE HAYVANSAL KÖKENLİ GIDA İMHA TUTANAĞI**

İmhanın Sebebi	İlaç Kullanımından Dolayı İmha Edilmesinde İlaç Kayıt Belgesinin Sayfa Numarası/Satır Sırası	Hayvan veya Gıda Elde Edilen Hayvanların Türü, Sayısı Ve Kimliği (Sürü No)	İmha Edilen Hayvan veya Gıdanın Cinsi	Miktarı (Adet, kg, lt)	İmha Edilen Gıdanın Elde Edildiği İlk Tarih	İmha Edilen Gıdanın Elde Edildiği Son Tarih	Hayvan veya Gıda Başka Şekilde Değerlendirilmişse Şekli	İmha Tarihi	İmha Eden Kişinin Adı Ve İmzası

NOTLAR:

- Gıda İmha Tutanağı, Veteriner İlaç Kayıt Belgesi tarafından teyid edilmelidir.
- Kalıntıya sebep olan ilaç uygulamasının devam ettiği süre boyunca ve son ilaç uygulamasından sonra ilaç kalıntı arınma süresi (i.k.a.s.) boyunca elde edilen hayvani gıdalar insan tüketimine sunulmayacaktır.

KANATLI HAYVANLAR İÇİN GIDA ZİNCİRİ BİLGİSİ	Yayımlanma tarihi: Revizyon No: Revizyon Tarihi:
--	---

BÖLÜM 1 – HAYVAN SAHİBİ VE VETERİNER HEKİM HAKKINDA BİLGİ**A. HAYVAN SAHİBİNE İLİŞKİN DETAY BİLGİLER**

Hayvan sahibinin Adı-Soyadı/Ticari unvanı		
Hayvan sahibinin adresi (Çiftlik)		Posta Kodu:
İşletme numarası		Tel. No:
		Faks No:
E posta adresi (Zorunlu değil)		

B. İŞLETMEYE HİZMET VEREN VETERİNER HEKİM VE UYGULAMA DETAYLARI (Tedavi, ilaç, aşı vb.)

Veteriner Hekimin adı-soyadı ve adresi		
Uygulamayı yapan Veteriner Hekim farklı ise adı-soyadı ve adresi		Posta Kodu:
E posta adresi (Biliniyorsa)		Tel. No:
Uygulama detayları (Tedavi, ilaç vb.)		
*Kesime gönderilen kanatlı hayvanların Varış yeri: Kesimhanenin Adı ve Onay numarası (Şayet biliniyor ise)		

BÖLÜM 2–KESİME GÖNDERİLECEK KANATLI HAYVANLAR HAKKINDA BİLGİLER

	Kümes 1	Kümes 2	Kümes 3	Kümes 4
Tür				
Kesime giden hayvanın cinsi (Damızlık/Ticari yumurtacı/Ticari etlik)				
Yaş				
Üretim tipi (Açık sistem, kapalı sistem veya organik vb.)				
Kanatlı hayvan sayısı				
Kümes numarası				
Planlanan kesim tarihi				
* Kümesteki maksimum depolama yoğunluğu kg/m ² (Sadece Broiler için)				
** Son 14 gündeki mortalite oranı %				
*** Bu yetiştirme dönemindeki ölüm oranı				

**** Reçetelenen ilacın adı (Aşılar ve koruyucu ilaçlar, koksidiyostatlar dâhil)	Kümesler	Uygulama tarihi	Kalıntı arınma süresi	Kalıntı arınma sürelerine uyuldu mu?

Reçetede birden fazla sayıda ilacın kalıntı arınma süresine ilişkin uyarı yer alıyorsa en uzun kalıntı arınma süresi ilgili bölüme yazılmalıdır.

Bu yetiştirme döneminde kümeste hastalık teşhis edildi mi?	EVET	HAYIR
Cevap EVET ise detaylar:		

Bu yetiştirme döneminde hastalık dışında başka bir nedenle yüksek oranda ölüm oldu mu?	EVET	HAYIR
Cevap EVET ise detaylar		
***** Sürü, Salmonella Ulusal Kontrol Programı çerçevesinde test edilmekten muaf mıdır?	EVET	HAYIR
Cevap HAYIR ise Lütfen aşağıdaki bilgileri sağlayınız. Test tarihi: Test sonucu: (Negatif veya Pozitif, izole edilen Salmonella tipi dahil pozitif ise kutucuğu işaretleyiniz. []		
Suruuzerinde, insanlarda gıda kaynaklı hastalıklara neden olma ihtimali olan herhangi bir etkene yönelik testler gerçekleştirilmiş midir?	EVET	HAYIR
Cevap EVET ise Etken için uygulanan test: Test tarihi: Test Sonucu:		

BÖLÜM 3 – HASTALIK GEÇMİŞİ

İşletme, herhangi bir hastalıktan dolayı hareket kısıtlaması altında tutuluyor mu?	EVET	HAYIR
Cevap EVET ise hareket kısıtı hangi hastalıktan dolayı uygulanıyor?		
Sadece önceki sevkiyatların farklı bir kesimhaneye gönderilmesi durumunda aşağıdaki bilgileri sağlayınız.		
Kanatlılar 2 önceki sevkiyatta bu kümeden/kümeslerden ise lütfen reddedilme oranını kaydediniz.		
<u>Reddedilme gerekçesi (Bir önceki sevkiyatın)</u>	% Ret oranı:	
<u>Reddedilme gerekçesi (İki önceki sevkiyatın)</u>	% Ret oranı:	
1., 2. ve 3. Bölümler doldurulduktan sonra burası hayvan sahibi tarafından imzalanacak, tarih ve saat belirtilecektir.		
Hayvan sahibinin imzası:		
Tarih:		
Saat:		

BÖLÜM 4 – KESİM HANE İŞLETMECİSİNİN KONTROL VE YORUMLARI

Bu kanatlı hayvanları insan tüketimi amaçlı olarak kesime kabul ediyorum.

İmza:	Tarih	Saat
Yorum		

BÖLÜM 5 – RESMİ VEYA YETKİLENDİRİLMİŞ VETERİNER HEKİMİN KONTROLÜ VE YORUMLARI

Gıda zinciri bilgisi kontrol edilmiştir.

İmza:	Tarih	Saat
Yorum		

KANATLI HAYVANLAR İÇİN GIDA ZİNCİRİ BİLGİSİ (GZB) KILAVUZU

Zincir bilgisini sağlama zamanı

Kesim öncesi muayenenin çiftlikte yapıldığı durumlar hariç GZB, hayvanların kesimhaneye varışından 24 saat önce sağlanmalıdır. Bu durumda GZB ve resmi veteriner hekimin kesim öncesi muayeneye ilişkin beyanı hayvanlara eşlik etmelidir.

Bölüm 1, 2 ve 3 hayvan sahibi tarafından doldurulacaktır.

Bölüm 4 Kesimhane işletmecisi tarafından doldurulacaktır..

Bölüm 5 Resmi veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından doldurulacaktır.

BÖLÜM 1 – HAYVAN SAHİBİ VE VETERİNER HEKİM HAKKINDA BİLGİ

Hayvan sahibi, kanatlıları kesim için gönderen kişidir. Verilen e-posta adresi, sevkiyat işlemlerine ilişkin kontrol sonuçlarının istendiği yerle aynı olmalıdır.

BÖLÜM 2 – KESİM İÇİN GÖNDERİLEN KANATLILAR HAKKINDA BİLGİ

* Kümeste bulunan hayvanların ortalama tartılarak kümesin m2'ne düşen kg yazılacaktır.

** Sadece kesime gönderilen damızlık ve ticari yumurtacılar için doldurulacaktır.

*** Sadece ticari etlikler için doldurulacaktır.

**** Sadece kalıntı arınma süresi sıfırdan büyük olan ilaçlar hakkında detaylar yazılır. Damızlıklar ve hatlar için asgari olarak son 6 haftalık dönem dâhil edilmelidir.

Salmonella Ulusal Kontrol Programı

***** Bu bilgi Salmonella Ulusal Kontrol Programı yayımlandıktan sonra cevaplandırılacaktır.

Kümesler, Salmonella Ulusal Kontrol Programı kapsamında ise testlere ve test sonuçlarına ilişkin detay bilgiler verilmelidir.

Salmonella test detaylarının verilmesi tüm kanatlıları kapsar (Damızlıklar, hatlar, Broilerler ve hindiler için) ve zorunludur. Ancak spesifik kriterler açısından muaf olma durumu bunun dışındadır.

Ayrıca, sürüdeki herhangi bir hastalığın varlığına veya tanımlanan diğer etkenlere ilişkin bilgiler ve şayet test yapılmış ise bu teste ilişkin bilgiler (Örn: Mikrobiyel ve/veya kimyasal kirleticiler) mevcut ise verilmelidir.

BÖLÜM 3 –HASTALIK GEÇMİŞİ

Hareket kısıtının olduğu durumlarda çiftliğinize uygulanan kısıta neden olan hastalığa (Tavuk Vebası, Yalancı Tavuk Vebası) ilişkin bilgileri sağlayınız.

NOT: Hayvan sahibinin 1. 2 ve 3. Bölümleri doldurduktan sonra kutu içeriğini imzalaması sağlanmalıdır.

BÖLÜM 4 – KESİMHANE İŞLETMECİSİNİN KONTROL VE YORUMLARI

Bu kontrol, belgenin hatasız doldurulması adına bariz hatalar ve ihmallerin belirlenmesinden ziyade belgedeki bilgilerin mesleki değerlendirmesi ile ilgilidir. Bununla birlikte, kanatlı örneklerinin test sonuçlarında salmonella pozitif çıkması durumunda, kesimhane işletmecisi bu duruma karşı yapacağı eylemi not etmek zorunda kalacaktır. Kesim işlemleri boyunca çapraz bulaşmayı minimize etmek için yapılacak eylem parti bazında bir işlemi içerebilir ve eylem zamanı, gün içinde moladan önce veya sonra olabilir.

BÖLÜM 5 -RESMİ VEYA YETKİLENDİRİLMİŞ VETERİNER HEKİMİN KONTROLÜ VE YORUMLARI

Kesim öncesi muayenenin bir parçası olarak gıda zinciri bilgisi ya kesimhanede ya da çiftlikte kontrol edilebilir.

**KANATLI KOMBİNA ve/veya KESİMHANELERLE SÖZLEŞMELİ OLARAK ÇALIŞAN
İŞLETMELERE AİT BİLGİ FORMU**

KESİMHANE ve/veya KOMBİNA ADI:

İLİ :

AY :

İLÇE ADI	İŞLETME SAHİBİNİN ADI SOYADI	ADRESİ	TELEFON-FAKS NO	KÜMES NUMARALARI	İŞLETME KAPASİTESİ	SORUMLU VETERİNER HEKİM	KESİMİN YAPILACAĞI KESİMHANE/ KOMBİNA

NOT: Her ayın ilk haftasında işletmelerin idari olarak bağlı bulunduğu İl ve İlçe Müdürlüğüne bildirilecektir.

Firma Yetkilisi
Adı Soyadı
Tarih
İmza

EK-11

**KANATLI KOMBİNA ve/veya KESİM HANELERLE SÖZLEŞMELİ ÇALIŞMAYAN
İŞLETMELERE AİT BİLGİ FORMU**

KESİM HANE ve/veya KOMBİNA ADI:

İLİ :

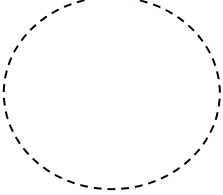
AY :

İLÇE ADI	KÜMES NUMARALARI	İŞLETME SAHİBİNİN ADI SOYADI	SORUMLU VETERİNER HEKİMİ	TELEFON FAKS NO

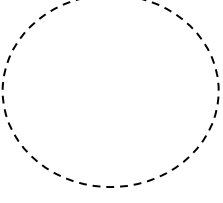
NOT: Her ayın ilk haftasında işletmelerin idari olarak bağlı bulunduğu İl ve İlçe Müdürlüğüne bildirilecektir.

Firma Yetkilisi
(Adı Soyadı-Tarih-İmza)

KANATLI HAYVAN NAKİL ARAÇLARI ONAY BELGESİ

Aracın Tanımlama Numarası:		
Plaka Numarası:		
Ruhsat Numarası:		
GPS sistemi ile teçhiz edilmiştir EVET HAYIR		
Nakliyesine izin verilen hayvan türü (damızlık, ticari etlik, yarka, çıkma ya da hindi)		
BELGEYİ VERENİl Müdürlüğü		
Telefon	Faks	Elektronik Posta
Tarih	İl	
Resmi Mühür		
		
Yetkilinin Adı ve Soyadı, İmza		

KANATLI HAYVAN NAKİL ARACI SÜRÜCÜSÜ İÇİN YETERLİLİK BELGESİ

Sürücünün Tanımlama Numarası:		
TC Kimlik No:		
Adı:		
Soyadı:		
Doğum Tarihi:	Doğum Yeri:	Uyruğu:
Adresi:		
YETERLİLİK BELGESİNİ VERENİl Müdürlüğü		
Telefon	Faks	Elektronik posta
Tarih	İl	
Resmi Mühür 		Yetkilinin Adı ve Soyadı, İmza